

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Відомості про освітню програму, що акредитується

| | |
|---|---|
| Реєстраційний номер акредитаційної справи | A-19-0329-362 |
| Назва ЗВО (ВСП ЗВО) | Класичний приватний університет |
| ID ОП у ЄДЕБО | 8956 |
| Назва ОП, рівень вищої освіти, галузь знань і спеціальність | Економічна кібернетика, другий (магістерський) рівень вищої освіти, галузь знань 05 «Соціальні і поведінкові науки», спеціальність 051 «Економіка» |
| Посилання на відомості про самооцінювання ОП | http://virtuni.education.zp.ua/info_cpu/sites/default/files/%D0%A4%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%B0%20%D0%9A%D0%92%D0%9D%20%D1%81%D0%B0%D0%B9%D1%82.pdf |
| Посилання на звіт експертної групи | |

Пропозицію розглянуто та схвалено на засіданні галузевої експертної ради:

| | |
|----------------|-----------------------------------|
| Назва ГЕР | 05 Соціальні та поведінкові науки |
| Дата засідання | 14.01.2020 |
| № протоколу | 19 |
| Доповідач | Величко Олександр Петрович |

1. Призначення висновку

Цей експертний висновок складений галузевою експертною радою (ГЕР) Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

Розгляд акредитаційної справи ГЕР є однієї із стадій процедури акредитації, що проводиться Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти відповідно до Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 р. № 977, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 8 серпня 2019 р. за № 880/33851.

Експертний висновок ГЕР складається на основі звіту експертної групи, що проводила акредитаційну експертизу, та зауважень ЗВО до нього. Він розглядається на засіданні ГЕР та схвалюється колегіально. Експертний висновок ГЕР разом з іншими матеріалами у подальшому розглядається на засіданні Національного агентства.

2. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми:

<> відсутні

Обґрунтування:

довге поле

3. Підсумки роботи експертної групи та їх оцінка ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає оцінку підсумкам роботи експертної групи у контексті встановлених нею рівнів відповідності Критеріям. Якщо ГЕР вважає, що експертна група неправильно оцінила відповідність певному Критерію, вона має належним чином обґрунтувати це.

| Критерій | Рівень відповідності (експертна група) | Стислий підсумок аналізу експертної групи | Рівень відповідності (ГЕР) | Обґрунтування зміни рівня відповідності (якщо він відрізняється від визначеного експертною групою) |
|---|--|---|----------------------------|--|
| <p>Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми</p> | <p>В</p> | <p>Сильні сторони: Цілі та фокус ОП відповідають місії та стратегії КПУ, який має всі необхідні ресурси для їх досягнення. Особливостями освітньої програми є високий фаховий академічний рівень професорсько-викладацького складу КПУ, що формує засади для якісного та системного поєднання теоретичної та практичної підготовки, які затребувані на ринку праці реального сектору економіки Запорізького регіону. КПУ забезпечує студентоцентрикований підхід, що надає можливість індивідуального підходу до кожного студента.</p> <p>Слабкі сторони: Потребує активізації дієве співробітництво із закладами вищої освіти за межами України, чого вимагають базові</p> | <p>В</p> | |

| | | | | |
|--|----------|--|----------|--|
| | | принципи європейської спільноти. Активізувати роботу по залученню досвіду іноземних освітніх програм при формуванні проекту змін ОП. ОП потребує чіткого виокремлення своєї специфіки та унікальності. КПУ доцільно посилити роботу в напрямку міжнародної співпраці, в тому числі при формуванні та внесенні змін до ОП. | | |
| Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми | В | Сильні сторони: Загальний обсяг ОП (у кредитах ЄКТС) відповідає вимогам законодавства. Зміст ОП «Економічна кібернетика» другого (магістерського) рівня підготовки має чітку структуру, освітні компоненти, включені до ОП, логічно взаємопов'язані та в сукупності забезпечують досягнення загальних цілей та програмних результатів навчання. Зміст ОП в повному обсязі відповідає предметній області спеціальності. Практична підготовка здобувачів здійснюється за кожною освітньою компонентою та складається з практичних занять та практики. Наведені в ОП загальні та спеціальні (фахові) | Е | Формування значної частини загальних та фахових компетентностей, а також досягнення програмних результатів навчання не забезпечується обов'язковими компонентами освітньої програми (близько 1/3). Зокрема: ЗК1, ЗК6, ЗК8, СК3, СК7, СК8, СК11, ПРН3, ПРН4, ПРН6, ПРН8, ПРН13 та ПРН17. В ОП є компоненти, що взагалі не забезпечують досягнення програмних результатів навчання (виробнича і переддипломна практика та підготовка і захист кваліфікаційної роботи). Структурно-логічна схема не є логічно взаємопов'язаною системою, оскільки в ній відсутні зв'язки між окремими освітніми компонентами. |

| | | | |
|--|--|--|---|
| | <p>компетентності дозволяють здобувачам вищої освіти набути, крім професійних, соціальні навички (Soft skills). Сукупність освітніх компонентів реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів для досягнення цілей та програмних результатів навчання.</p> <p>Слабкі сторони: В ОП та у відомостях самооцінювання ОК «Прикладна економетрика» помилково зазначено РН «розуміти та застосовувати базові знання основних нормативно-правових актів і довідкових матеріалів, чинних стандартів і технічних умов, інструкцій та інших нормативно-розпорядчих документів у сфері економічних відносин», по ОК «Системний аналіз» – РН «оцінювати результати власної роботи, зрозуміло доносити власні висновки і нести відповідальність за особистий професійний розвиток», одночасно щодо ОК «Стратегічне управління підприємством» не зазначено РН «застосовувати наукові</p> | | <p>Задоволеність здобувачів вищої освіти чинною процедурою формування індивідуальної освітньої траєкторії не підтверджена експертною групою. Відсутня можливість для студента обирати декілька дисциплін із одного блоку. Декларована у Відомостях про самооцінювання можливість внести до індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти дисципліни з навчальних планів інших спеціальностей не підтверджена ані експертною групою, ані індивідуальними навчальними планами студентів, ані «Положенням про порядок та умови обрання вибіркового дисциплін студентами КПУ», ані структурно-логічною схемою, ані навчальним планом. ОП передбачає доволі обмежену можливість набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills). У цьому контексті ПРН4 «Оцінювати результати власної роботи, зрозуміло доносити власні висновки і нести відповідальність за особистий професійний розвиток» забезпечується лише за рахунок вибіркової освітньої компоненти «Системний аналіз».</p> |
|--|--|--|---|

| | | | | |
|---|-----------------|--|-----------------|--|
| | | <p>підходи до формування та обґрунтування ефективних стратегій в економічній діяльності». В ОП в блоці «Працевлаштування випускників» зазначено багато різних найменувань, навіть інженерні професійні кваліфікації, проте потрібно було зробити акцент саме на професійній.</p> | | |
| <p>Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання</p> | <p>В</p> | <p>Сильні сторони: Правила прийому за ОП «Економічна кібернетика» оприлюднені на офіційному веб-сайті КПУ та є зрозумілими, чіткими. Програми вступних випробувань враховують особливості самої ОП та знаходяться у відкритому доступі. Процедура визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема у неформальній освіті та у випадках академічної мобільності, доводиться до відома здобувачів і є зрозумілою та прозорою.</p> <p>Слабкі сторони: Складність визначення результатів навчання в неформальній освіті не стимулює залучення здобувачів вищої освіти до отримання неформальної освіти.</p> | <p>В</p> | |

| | | | | |
|--|-----------------|--|-----------------|--|
| <p>Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою</p> | <p>В</p> | <p>Сильні сторони: КПУ повною мірою під час освітнього процесу використовує студентоцентризований індивідуальний підхід. Запровадження практики вільного та зручного доступу учасникам освітнього процесу до інформації щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів; проведення спільних наукових досліджень зі здобувачами, результати яких висвітлюються у наукових статтях, реалізації бюджетної тематики кафедри - свідчення гармонійного поєднання науки з навчанням і викладанням на данній ОП.</p> <p>Слабкі сторони: Застаріла література за окремими дисциплінами. Процеси інтернаціоналізації діяльності мають поодинокі випадки і не набувають системного характеру. Сформульовані в відомостях самоаналізу методи навчання не є коректними, їх визначення можна цілком спростити та звести (згідно з загальновідомими в педагогіці підходами) до репродуктивних,</p> | <p>Е</p> | <p>У освітньому процесі застосовуються методи і форми, за допомогою яких складно досягти деяких програмних результатів навчання (ПРН2, ПРН9, ПРН12, ПРН13). Це перш за все пов'язано із творчими навичками вирішення нестандартних ситуацій. Для таких ПРН більш ефективними є методи активного вивчення дисциплін (кейс-стаді, бізнес-симуляції, тренінги, ділові ігри та ін.) із відповідними формами оцінювання.</p> <p>Більшість НПП не оновлює зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик. Зокрема, це підтверджується наявністю дуже давніх рекомендованих інформаційних джерел у силабусах навчальних дисциплін: Корпоративні інформаційні системи (найновіше джерело 2002 р.), Інформаційний менеджмент (2004 р.), Математичні методи і моделі ринкової економіки (2009 р.), Стратегічне управління підприємством (2010 р.), Моделювання в управлінні соціально-економічними системами (2010 р.), Бізнес-статистика (2010 р.) та ін. Крім того, у багатьох</p> |
|--|-----------------|--|-----------------|--|

| | | | | |
|---|-----------------|---|-----------------|---|
| | | <p>пошукових та творчих з залученням активних та інтерактивних технологій. Процеси інтернаціоналізації освітнього процесу мають більш декларативний характер та відбуваються не на системному рівні. Значна кількість годин на самостійну роботу дозволяє розширити дослідницьку роботу, що найбільш повно відображало б результати самостійно проведеної здобувачем теоретичної, наукової, аналітичної та методичної роботи.</p> | | <p>силабусах рекомендована література 80-90-х років ХХ ст. є домінуючою. Публікації результатів останніх наукових досліджень та іноземна література мовами країн ЄС серед рекомендованих джерел відсутні. Зазначена у відомостях про самоцінювання публікація статті студента у 2017 р. не узгоджується із часовими вимірами функціонування ОП (з 2018 р.). Посідання навчання і досліджень під час реалізації ОП для магістерського рівня вищої освіти, а також інтернаціоналізація освітнього процесу мають низький рівень. Інтернаціоналізація змісту навчання на ОП значною мірою має декларативний і несистемний характер.</p> |
| <p>Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність</p> | <p>В</p> | <p>Сильні сторони: Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти регламентуються відповідними положеннями та нормативними документами, що містяться на відкритому веб-сайті університету. Правила проведення контрольних заходів є доступними, чіткими і зрозумілими для всіх учасників</p> | <p>В</p> | |

| | | | | |
|--|--|---|--|--|
| | | <p>освітнього процесу, що забезпечує об'єктивність оцінювання результатів знань здобувачів. Наявність на веб-сайті сторінки «Віртуальної аудиторії» дозволяє студентам всіх форм навчання використовувати матеріали електронних курсів у своєму навчанні через Інтернет без обмеження, здійснювати процедури самооцінювання та отримувати необхідні консультації в формі вебінарів (для студентів заочної форми навчання). Академічна доброчесність учасників освітнього процесу забезпечується документами, положеннями, наказами по КПУ та підкріплюються систематичною роз'яснювальною роботою. В університеті працює ліцензійна програма «Детектор плагіату», через яку відбувається перевірка письмових робіт здобувачів вищої освіти, фактичні результати перевірки становили в середньому близько 75% оригінальності текстів по курсових та кваліфікаційних роботах. Між викладачами, задіяними до ОПП, і студентами</p> | | |
|--|--|---|--|--|

| | | | | |
|--|--|--|--|--|
| | | <p>налагоджено індивідуальний підхід та конструктивний діалог щодо забезпечення відповідної якості навчально-наукового продукту (затвердження тем та виконання завдань курсових робіт, кваліфікаційних робіт, підготовки та участі у наукових заходах), популяризується академічна доброчесність. В цілому, форми та методи контрольних засобів здобувачів вищої освіти забезпечують об'єктивність та прозорість оцінювання результатів навчання за ОП. Процедурні аспекти проведення та оцінювання контрольних заходів регламентуються нормативними документами КПУ. Політика академічної доброчесності запроваджена у ЗВО та підкріплена відповідними документами.</p> <p>Слабкі сторони: Потребує уніфікації процедура оцінки знань здобувачів за різними освітніми компонентами через встановлення порогових балів накопичення протягом семестру (аудиторної, самостійної роботи, вхідного, поточного модульного</p> | | |
|--|--|--|--|--|

| | | | | |
|------------------------------------|----------|---|----------|--|
| | | контролю) та підсумкової оцінки, що буде більш зручним для розуміння. | | |
| Критерій 6. Людські ресурси | В | <p>Сильні сторони:</p> <p>Високий рівень академічної та професійної кваліфікації викладачів, залучених до ОП. повністю відповідає всім освітнім компонентам ОП, компетентностям та навичкам задля надання здобувачам відповідних знань та результатів навчання. Вимоги до претендентів на посади професорсько-викладацького складу формуються відповідно до ОК ОП та відповідають вимогам посадової інструкції й інших кваліфікаційних вимог. Роботодавці залучаються та готові і надалі залучатися до освітнього процесу. В Університеті створено внутрішню систему підвищення науково-педагогічної кваліфікації викладачів. Стимулювання викладацької майстерності підтверджується наявністю винагород та функціонуванням спеціалізованої вченої ради.</p> <p>Слабкі сторони:</p> <p>Залучення практиків та представників роботодавців до проведення аудиторних занять та майстер-класів не є</p> | В | |

| | | | | |
|---|-----------------|---|-----------------|--|
| | | <p>системним. Потребує розвитку система матеріального заохочення викладачів до досконалості у викладанні. Відсутність представників органу студентського самоврядування в Конкурсній комісії обрання на посади науково-педагогічних працівників (старшого викладача, викладача та асистента). Вважаємо доцільним запропонувати КПУ започаткувати такий напрямок підвищення кваліфікації професорсько-викладацького «фахова іноземна мова» (або створити «Мовний клуб») з метою покращення навичок спілкування іноземною (зокрема, англійською) мовою саме в професійній діяльності.</p> | | |
| <p>Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси</p> | <p>A</p> | <p>Сильні сторони: У закладі існує комфортна міжособистісна взаємодія, що сприяє емоційному благополуччю та психічному здоров'ю здобувачів, відсутні будь-які прояви насильства. Дотримано права і норми фізичної, психологічної, інформаційної та соціальної безпеки кожного учасника освітнього процесу. В КПУ працюють юридична клініка, психологічна служба,</p> | <p>A</p> | |

| | | | | |
|--|-----------------|--|-----------------|--|
| | | <p>лабораторія експериментальної та практичної психології, навчально-практичний соціальний центр, функціонує потужний спортивний комплекс. Така інфраструктура закладу спроможна надати необхідну допомогу та підтримку кожному учаснику освітнього процесу у разі такої необхідності. Також навчальні приміщення є доступними для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Матеріально-технічні та навчально-методичне забезпечення ОП повною мірою забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання та відповідність всім необхідним нормам. Адміністрація КПУ усвідомлює наявність потреби щодо постійного оновлення програмних продуктів.</p> | | |
| <p>Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми</p> | <p>В</p> | <p>Сильні сторони: В КПУ функціонує сформована культура якості, а система забезпечення якості сприяє оперативному реагуванню на недоліки в ОП і освітній діяльності. Гарною практикою є підтримка тісного міжособистісного зв'язку викладачів кафедри з</p> | <p>В</p> | |

| | | | | |
|--|----------|--|----------|--|
| | | <p>випускниками ОПП та роботодавцями, що дозволяє залучати їх до покращення освітнього процесу; використання сайту підтримки освітніх програм КПУ для забезпечення зручності взаємодії викладачів та здобувачів; ведення реєстру випускників, що дозволяє їх залучення як експертів в процесі.</p> <p>Слабкі сторони: Відсутність результатів всіх видів анкетування на офіційному веб-сайті ЗВО. Доступ до певного методичного забезпечення ОК є лише у авторизованих користувачів, що обмежує можливості отримання пропозицій щодо їх удосконалення з боку роботодавців.</p> | | |
| Критерій 9. Прозорість та публічність | В | <p>Сильні сторони: Офіційний веб-сайт КПУ містить повну інформацію щодо здійснення освітнього процесу в ЗВО; зрозумілу та актуальну сторінку «Освітній портал КПУ» та «Віртуальну аудиторію КПУ», яка містить повну інформацію щодо прозорості та діяльності ЗВО, змісту ОП, навчального плану</p> | В | |

| | | | | |
|--|--|---|--|--|
| | | <p>з підготовки магістрів з економічної кібернетики, проектів змін до ОП та можливості обговорення таких проектів. Жваві дискусії в «реальному часі» щодо внесення змін в освітній процес та ОП з економічної кібернетики, безпосередньо, відбуваються під час зустрічі всіх стейкхолдерів освітнього процесу на науково-дослідницькому гуртку та на засіданнях кафедри економіки систематично. Кожен студент на початку навчання за ОП отримує індивідуальні коди доступу до Віртуальної аудиторії, де розміщено інформацію щодо змістовного наповнення всіх освітніх компонентів, навчально-методичного забезпечення кожної дисципліни, в тому числі завдання до самостійної підготовки та самоконтролю знань, розкладу аудиторних занять, графік консультації викладачів.</p> <p>Слабкі сторони: Певна інформація щодо освітніх компонентів за ОП, що акредитується, на порталі «Віртуальна аудиторія КПУ» щодо інформаційного</p> | | |
|--|--|---|--|--|

| | | | | |
|---|--|--|--|--|
| | | <p>забезпечення освітнього процесу є доступною лише для авторизованих користувачів: здобувачи, професорсько-викладатський склад, адміністративний персонал. Отже, не всі бажаючі мають можливість висловити власне бачення щодо ОП, освітнього процесу, освітніх компонентів тощо. Натомість, на офіційному веб-сайті є можливість написати листа на електронну пошту, висловити свої побажання за допомогою телефона довіри та скриньки довіри, які є в навчальному корпусі КПУ при вході на першому поверсі.</p> | | |
| <p>Критерій 10. Навчання через дослідження</p> | | | | |

4. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків GER резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків.

1. Рекомендовано вивчити іноземний досвід аналогічних освітніх програм при формуванні проекту змін до ОП «Економічна кібернетика».
2. Освітня програма потребує удосконалення у напрямках: а) забезпечення обов'язковими освітніми компонентами усіх компетентностей та програмних результатів навчання; б) забезпечення ПРН усіма освітніми компонентами; в) формування скрутурно-логічної схеми як взаємопов'язаної системи окремих освітніх компонент г) збільшення можливостей для набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) через обов'язкові дисципліни.
3. Вибіркова частина формування компонент ОП потребує удосконалення у контексті збільшення їх різноманітності та організаційних можливостей вибору для здобувачів вищої освіти за програмою «Економічна кібернетика». Такий вибір може передбачати усі рекомендовані компоненти як цієї ОП, так і вибіркові компоненти інших освітніх програм університету. Рекомендовано ЗВО організаційно визначити окремий день тижня для навчання саме за вибілковими дисциплінами.
4. Запропоновано створити чіткі процедури, які забезпечать можливість врахування на ОП наданих послуг здобувачам вищої освіти у системі неформального навчання.
5. Програмні результати навчання, що пов'язані із творчими навичками вирішення нестандартних ситуацій, доцільно забезпечити активними методами викладання (бізнес-симуляціями, діловими іграми, кейс-стаді, тренінгами тощо), а також відповідними формами і критеріями оцінювання.
6. Рекомендовано академічному персоналу ОП регулярно оновлювати зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик, у тому числі і в контексті інтернаціоналізації освітнього процесу.
7. Доцільно залучати НПП і здобувачів магістерського рівня за ОП «Економічна кібернетика» до співвиконання грантових наукових проєктів та господарських договорів.
8. Варто покращити передумови для участі викладачів та студентів у програмах міжнародної академічної мобільності.
9. Рекомендовано ЗВО заохочувати академічний персонал ОП «Економічна кібернетика» до додаткової зайнятості у сфері бізнесу на умовах сумісництва або укладання цивільно-правових договорів.
10. Під час оголошення конкурсу на заміщення вакантних посад НПП доцільно визначити додаткові вимоги до кандидатів щодо досвіду професійної діяльності при викладанні деяких дисциплін ОП «Економічна кібернетика».
11. Варто залучати представників роботодавців для проведення окремих аудиторних занять на умовах трудових та інших відносин.
12. Доречно створити чітку та об'єктивну рейтингову систему оцінювання ефективності діяльності викладачів для використання її в системі матеріального стимулювання розвитку педагогічної майстерності академічного персоналу.
13. Рекомендовано на рівні ЗВО запровадити зміни до організації управління, що забезпечить гаранту ОП «Економічна кібернетика» (не є адміністративним працівником), а також іншим гарантам ОП, належні повноваження для реалізації покладеної на них значної відповідальності за якість освітніх програм.

14. Запропоновано запровадити ефективні інструменти для стимулювання результативної діяльності гарантів у контексті реального покращення якості ОП.
15. Після громадського обговорення проєкту змін до ОП «Економічна кібернетика» доцільно оприлюднювати на сайті ЗВО таблицю із пропозиціями стейкхолдерів.
16. Рекомендовано запровадити використання та вивчення сертифікованих програмних продуктів для стратегічної оцінки бізнесу, інвестицій, макропоказників і т. ін.

5. Підсумки

Виходячи із викладеного, галузева експертна рада рекомендує Національному агентству прийняти рішення про

<> умовну (відкладену) акредитацію ОП

Член GER – доповідач



О.П. Величко